

De Inzet op de Zeeuwse Arbeidsmarkt

Onderdeel van de Economische Agenda 2026 - 2030

Inhoud

Hoofdstuk 1	Inleiding	3
Hoofdstuk 2	Aanleiding	3
Hoofdstuk 3	Rol Provincie Zeeland	4
Hoofdstuk 4	Focus op sectoren en doelgroepen	5

Hoofdstuk 1 Inleiding

De huidige Economische Agenda heeft een looptijd van 2022 tot en met 2028. In 2026 wordt deze inhoudelijk herzien en verlengd tot 2030. De Economische Agenda geeft richting aan de samenwerking voor een sterke en toekomstbestendige Zeeuwse economie. Een gezonde arbeidsmarkt is daarbij een belangrijke voorwaarde en draagt bij aan het bouwen aan de delta van de toekomst.

Dit document, *Inzet op de Zeeuwse arbeidsmarkt*, vormt een verdieping op het onderdeel ‘arbeidsmarkt’ binnen de Economische Agenda. Deze verdieping is opgesteld om meer focus aan te brengen en om duidelijker richting te geven aan de provinciale inzet op de Zeeuwse arbeidsmarkt. Er is gekozen voor een aanpak op basis van sectoren en doelgroepen, zodat gericht kan worden bijgedragen aan het aantrekken en behouden van arbeidskrachten in Zeeland.

Team Arbeidsmarkt opereert op het snijvlak van verschillende maatschappelijke en economische thema's in Zeeland. Ontwikkelingen binnen economie, brede welvaart, leefbaarheid, onderwijs, mobiliteit, wonen, cultuur en erfgoed hangen nauw met elkaar samen en hebben invloed op de Zeeuwse arbeidsmarkt, daarom is het arbeidsmarktbeleid in samenhang met deze beleidsvelden vormgegeven.

De *Inzet op de Zeeuwse Arbeidsmarkt* is geschreven op basis van en aanvullend op onderstaande stukken:

- Zeeland 2050: strategische agenda 2050
- Omgevingsvisie: jaarlijkse actualisatie
- Strategische Onderwijs- en Onderzoeksagenda 2025-2035
- Leefbaarheidsagenda 2024 - 2027
- Meerjarenagenda Arbeidsmarktregio Zeeland 2026 - 2030
- Uitvoeringsagenda Cultuur en Erfgoed 2025-2032

Hoofdstuk 2 Aanleiding

De Zeeuwse arbeidsmarkt staat al langere tijd onder druk. Demografische ontwikkelingen zoals dubbele vergrijzing, ontgroening en een laag geboortecijfer zorgen ervoor dat het beschikbare arbeidspotentieel afneemt, terwijl de vraag naar werknemers in veel sectoren blijft groeien. Zo worden alle Zeeuwse sectoren bestempeld als ‘zeer krap’ en ervaren Zeeuwse werkgevers het

tekort aan arbeidskrachten als belemmering voor hun activiteiten¹. Tegelijkertijd zorgen economische en maatschappelijke transities voor veranderingen in werk en de benodigde vaardigheden. Het doel van Provincie Zeeland is daarom bij te dragen aan een wendbare en toekomstbestendige Zeeuwse arbeidsmarkt. De opgaven zijn groot, terwijl de capaciteit en middelen van Provincie Zeeland niet onbeperkt zijn. Dit maakt het noodzakelijk om duidelijke keuzes te maken zodat gericht kan worden bijgedragen.

De noodzaak hiervan wordt zichtbaar in verschillende actuele ontwikkelingen en onderzoeken. Vanuit *Zeeland 2050* werkt Provincie Zeeland aan Zeeland als magneet van talent, waarbij een sterke arbeidsmarkt een belangrijke randvoorwaarde is voor economische ontwikkeling en brede welvaart. Onderzoeken zoals *Jongeren in Zeeland* (De Vijver, 2026) en *Jonge Zeeuwen in beweging* (HZ Kenniscentrum Zeeuwse Samenleving, 2025) laten zien dat jongeren perspectief, ontwikkelmogelijkheden en aantrekkelijke woon- en werkomstandigheden belangrijk vinden bij de keuze om in Zeeland te blijven of terug te keren. Tegelijkertijd maakt de toenemende vraag naar personeel het steeds belangrijker om ook nationaal en internationaal talent aan Zeeland te binden. Grote ontwikkelingen, zoals het dossier kernenergie, vergroten deze opgave verder door de extra vraag naar (technisch en specialistisch) personeel en de noodzaak tot samenwerking binnen en buiten Zeeland.

Hoofdstuk 3 Rol Provincie Zeeland

Provincie Zeeland heeft geen formele wettelijke taak op het gebied van arbeidsmarktbeleid. Deze verantwoordelijkheid ligt primair bij gemeenten en het UWV. Vanuit haar verantwoordelijkheid voor een sterke en toekomstbestendige Zeeuwse economie heeft de provincie wel een belangrijke verbindende en stimulerende rol. Dit betekent dat Provincie Zeeland niet zelf verantwoordelijk is voor de uitvoering van arbeidsmarktinitiatieven, maar vooral optreedt als netwerkregisseur. De provincie signaleert ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, agendaert opgaven en brengt partijen bij elkaar. Daarnaast faciliteert en ondersteunt de provincie initiatieven die bijdragen aan een sterke Zeeuwse arbeidsmarkt. Daarbij wordt samengewerkt met onderwijsinstellingen, overheden, werkgevers, maatschappelijke organisaties en andere regionale partners.

¹ [Regio in Beeld 2025-2026 | UWV](#)

Hoofdstuk 4 Focus op sectoren en doelgroepen

Om als Provincie Zeeland effectief bij te dragen aan een wendbare en toekomstbestendige Zeeuwse arbeidsmarkt, is het noodzakelijk om keuzes te maken in de inzet van capaciteit en middelen. Daarom wordt gericht ingezet op sectoren en doelgroepen waar de urgentie en impact het grootst zijn.

In 2025 is de *Strategische Onderwijs- en Onderzoeksagenda 2025-2035* vastgesteld. Deze agenda richt zich op belangrijke Zeeuwse sectoren zoals water, voedsel en energie. Daarnaast spelen ook zorg, techniek en vrijetijdseconomie een belangrijke rol binnen de Zeeuwse economie en arbeidsmarkt. Omdat onderwijs en arbeidsmarkt nauw met elkaar verbonden zijn, sluit het arbeidsmarktbeleid aan bij deze sectoren. Daarbij wordt prioriteit gegeven aan sectoren waar de arbeidsmarktkrapte het grootst is. Tegelijkertijd blijft ruimte bestaan voor nieuwe ontwikkelingen en opgaven, zoals nucleair en defensie.

Naast de sectorale aanpak richt Provincie Zeeland zich op drie specifieke doelgroepen, namelijk jongeren, nieuwe Zeeuwen en kansrijk arbeidspotentieel. Deze doelgroepen sluiten aan bij actuele maatschappelijke en economische ontwikkelingen en kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de Zeeuwse arbeidsmarkt. Om de inzet op de Zeeuwse arbeidsmarkt gericht vorm te geven, wordt in de tabellen hieronder voor de drie doelgroepen beschreven welke opgaven er spelen, waar de provincie samen met partijen in het veld op wil inzetten en welke resultaten daarmee worden nagestreefd. Hoe we wat we willen bereiken gaan realiseren, lichten we hieronder verder toe per doelgroep.

Provincie Zeeland moedigt partijen in het veld aan om gezamenlijk initiatieven te ontwikkelen die bijdragen aan de Zeeuwse arbeidsmarkt. Daarbij geeft de provincie prioriteit aan initiatieven waarin de gekozen sectoren en doelgroepen samenkomen. Deze integrale aanpak draagt het meest bij aan een toekomstbestendige en wendbare arbeidsmarkt. Initiatieven die zich zowel richten op prioritaire sectoren als op de benoemde doelgroepen hebben daarom voorrang boven initiatieven die zich slechts op één van beide richten.

1. Binden en boeien van jongeren

Doelgroep: Jongeren (14 t/m 35 jaar: VO-scholieren t/m jongprofessionals).

Probleem/opgave: Ongeveer een derde van de jongeren verlaat Zeeland voor een studie en ruim twee derde daarvan keert vóór het 26e levensjaar niet terug.

Waar zetten we op in:

1. Verhogen van het absolute aantal jongeren (14-35 jaar) dat kiest voor zich vestigen om te

leren en/of werken in Zeeland. Dit bereiken wij door het aantrekken van jongeren van buiten Zeeland en het verlagen van het aantal vertrekkende jongeren.

2. Vergroten van de zichtbaarheid van Zeeland als aantrekkelijke regio voor jonge professionals. Dit bereiken wij door het versterken van het imago van Zeeland in samenwerking met Zeeuwse werkgevers, onderwijsinstellingen, vrijetijdsverenigingen en via aantrekkelijke opleidingen, stages, traineeships en startersbanen.
3. Creëren van sociale en zingevende binding aan Zeeland voor jongeren. Dit bereiken wij door het stimuleren van sociale contacten en een aantrekkelijk aanbod aan vrijetijdsbesteding en zelfontplooiing.

Wat willen we bereiken:

- Meer jongeren blijven in Zeeland wonen, studeren en werken;
- Meer jongeren, die Zeeland verlaten voor studie of werk, keren terug om in Zeeland te wonen en werken.

2. Nieuwe Zeeuwen

Doelgroep: Nieuwe Zeeuwen die zich tijdelijk of langdurig aan Zeeland verbinden, zoals (inter)nationals, terugkeerders, pendelaars en partners van werknemers.

Probleem/opgave: Het aantrekken, ontvangen en behouden van nieuwe Zeeuwen vraagt om een gezamenlijke aanpak van werkgevers, overheden, onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties.

Waar zetten we op in

- Het versterken van regionale samenwerking en samenhang rondom het aantrekken, ontvangen en behouden van nieuwe Zeeuwen;
- Stimuleren van initiatieven die bijdragen aan een warme landing, sociale binding en het versterken van het imago van Zeeland.

Wat willen we bereiken

- Meer nieuwe Zeeuwen;
- Meer samenwerking en samenhang tussen regionale partijen rondom nieuwe Zeeuwen;
- Een sterkere sociale en maatschappelijke binding van nieuwe Zeeuwen aan Zeeland;
- Meer nieuwe Zeeuwen die Zeeland actief uitdragen als aantrekkelijke regio om te wonen en werken.

3. *Kansrijk arbeidspotentieel:*

Doelgroep: Kansrijk arbeidspotentieel binnen de Zeeuwse arbeidsmarkt, waaronder (bijna) gepensioneerden, studenten, en deeltijdmedewerkers.

Opgave/probleem: Het kansrijk arbeidspotentieel wordt onvoldoende benut. Met gerichte aandacht en ondersteuning kan deze groep worden gestimuleerd om langer, meer of opnieuw te participeren.

Waar zetten we op in:

- Het vergroten van de arbeidsparticipatie van de bovengenoemde doelgroepen;
- Het onder de aandacht brengen van voordelen bij doelgroepen en werkgevers;
- Stimuleren van het ontwikkelen van (HR) tools voor werkgevers om deze doelgroepen aan te nemen.
- Aanvullend op inzet Arbeidsmarktregio Zeeland en niet in plaats van.

Wat willen we bereiken

- Een hogere arbeidsparticipatie d.m.v meer beschikbare arbeidskrachten en een beter benut arbeidspotentieel in Zeeland;
- Ondersteuning voor werkgevers in het implementeren van deze doelstellingen.